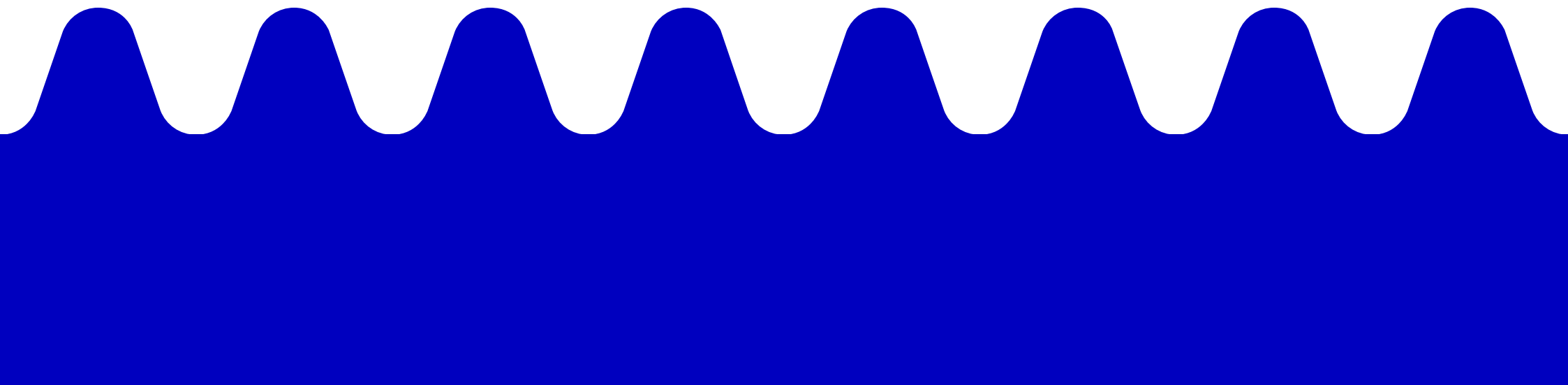

Helsinki

Maailman toimivin kaupunki

Kestävän kehityksen tavoitteet

Kaupunkitasoisen toimeenpanoraportoinnin ensimmäinen osa

Agendasta teoiksi

YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutuminen Helsingissä

Aikamme suurimmat yhteiset haasteet ilmastonmuutoksesta voimistuvaan segregatioon eivät enää pitkään aikaan ole rajoittuneet vain kansakuntien murheiksi. Ongelmiemme ratkaiseminen ei myöskään ole mahdollista pelkäämään valtioiden toimenpitein. Samalla on edelleen kriittistä lisätä ymmärrystä ongelmien olemassaolosta ja vakavuudesta.

Työ maapallomme ja sitä asuttavien suojelemiseksi on jokapäiväistä puurtamista, valintoja ja uhrauksia. Uuden kestävämmän maailman luominen vaatii lakien, sääntöjen ja sitoumusten ohella ymmärrystä siitä, miten jokainen henkilö, perhe ja yhteisö voi omalla panoksellaan vaikuttaa yhteisten tavoitteiden toteutumiseen. Kaupunkien merkitys korostuu samalla, kun niiden on luontevaa ottaa roolia myös globaalin kehityksen edelläkävijöinä.

YK:n jäsenmaat sopivat vuonna 2015 kestävän kehityksen tavoitteista ja toimintaohjelmasta. Agenda 2030 tähtää äärimmäisen köyhyyden poistamiseen sekä kestävään kehitykseen, jossa otetaan ympäristö, talous ja ihminen tasavertaisesti huomioon. Kestävän kehityksen tavoitteet ovat universaaleja ja sitovat kaikkia.

Vaikka Agenda 2030 on valtiotasoinen sitoumus, onnistuminen on pitkälti kiinni kaupunkien ja erilaisten muiden yhteisöjen sitoutumisesta. Merkittävä osa kestävästä kehitystä tosiasiallisesti edistävistä toimista toteutuu paikallisella tasolla. Kaupunkien rooli käytännönläheisinä ruohonjuuritason toimeenpanijoina korostuu. Kaupungistumisen jatkuessa on muutoinkin tullut aika nostaa kaupunkien ääni vahvemmin myös globaalin keskustelun agendalle. Tämä edellyttää monen muun ohella parempaa paikallistason dokumentointia ja raportointia.

New Yorkista tuli heinäkuussa 2018 ensimmäinen kaupunki maailmassa, joka raportoi kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumisesta YK:lle kaupunki-

tasolla. Helsinki haluaa strategiansa mukaisesti erottautua globaalin vastuun paikallisen toteuttamisen edelläkävijänä ja päätti syyskuussa 2018 seurata New Yorkin kaupungin esimerkkiä ja sitoutua vapaaehtoiseen toimeenpanoraportointiin YK:lle ensimmäisenä kaupunkina Euroopassa.

Raportointiin sitoutuminen tuo Agenda 2030:n tavoitteiden toteuttamisen konkreettiselle tasolle. Raportoinnista tehdään helposti lähestyttävää, jotta kaupunkilaiset voivat entistä paremmin seurata Helsingin onnistumista kestävässä kehityksessä. Samalla olemme edistämässä kansainvälistä kaupunkien välistä yhteistyötä ja vertailtavuutta kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumisessa.

Tämä Helsingin kaupunkisymposiumin yhteydessä 3. huhtikuuta 2019 julkistettu kaupunkitasoisen toimeenpanoraportoinnin ensimmäinen osa, jossa kaupungin strategia ja Agenda 2030 -tavoitteet on rinnastettu toisiinsa, on konkreettinen askel sitoumuksemme toteuttamisessa. Raportoinnin kautta Helsingin on mahdollista nostaa vastuullisuus konkreettisella ja selkeästi viestittävällä tavalla omaa toimintaamme yhä vahvemmin ohjaavaksi lähtökohdaksi. Toivomme, että esimerkkinä samalla inspiroi ihmisiä, yhteisöjä ja kaupunkia ympäri maailmaa ponnistelemaan vahvemmin yhteisten tavoitteidemme saavuttamiseksi.

Jan Vapaavuori

Helsingin pormestari

Agendasta teoiksi

YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden paikallinen toimeenpanoraportointi Helsingissä

YK:n jäsenmaat sopivat vuonna 2015 kestävän kehityksen tavoitteista ja toimintaohjelmasta. Agenda 2030 tähtää äärimmäisen köyhyyden poistamiseen sekä kestäväan kehitykseen, jossa otetaan ympäristö, talous ja ihminen tasavertaisesti huomioon.

Merkittävä osa kestävän kehityksen tavoitteiden tosiallisesta toimeenpanosta toteutuu paikallisella tasolla. Kaupunkien rooli tavoitteissa onnistumisessa korostuu.

Helsinki haluaa erottautua globaalin vastuun paikallisen toteuttamisen edelläkävijänä ja päätti syyskuussa 2018 sitoutua vapaaehtoiseen toimeenpanoraportointiin YK:lle New Yorkin mallin mukaisesti ensimmäisenä kaupunkina Euroopassa.

Helsingin strategiassa on tunnistettavissa useita tavoitteita, joiden kautta kaupunki osallistuu globaaliin YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseen. Raportoinnin ensimmäisessä vaiheessa luotiin näkymä Helsingin kaupunkistrategiasta ja sen yhteyksistä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin SDG1–SDG16.

Helsingin kaupunkistrategia tiivistetään julkaisussa kolmeen teemaan: kestävän kasvun turvaaminen, uudistuvat palvelut ja vastuullinen taloudenpito. Näiden teemojen alta oli tunnistettavissa 14 tavoitekokonaisuutta, jotka toteuttavat vähintään yhtä YK:n tavoitetta paikallisella tasolla.

Julkaisussa esitellään kaupunkistrategian yhteydet YK:n tavoitteisiin ja kuvataan Helsingin tavoitteet ja seurantamittaristo. Tavoitteiden yhteydessä nostetaan esimerkkejä konkreettisista toimenpiteistä, joilla kaupunki toteuttaa strategiaansa ja samalla edistää YK:n tavoitteita. Poiminnat toimenpiteistä on koostettu kaupunkistrategiaa toteuttavista kärkihankkeista, Hiilineutraali

Helsinki 2035 -toimenpideohjelmasta, talousarviosta ja toimialojen toimintasuunnitelmista.

Raportoinnin ensimmäinen vaihe on toteutettu työryhmässä, johon kuuluu Helsingin kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoita. Lisäksi mukana on ollut kaupunkistrategiaa toteuttavien hankkeiden tekijöitä. Esikuvana tarkastelutavalle on New Yorkin kaupungin luoma malli.

Työ jatkuu ja raportointia kehitetään edelleen. Kevään aikana tuotetaan paikallinen toimeenpanoraportti (VLR). Siinä keskitytään seuraamaan sellaisen Helsingin toimenpiteiden edistymistä, jotka linkittyvät YK:n tavoitteisiin SDG4, SDG8, SDG10, SDG13 ja SDG16. Raportti julkistetaan kesäkuussa 2019.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Agenda 2030

Poistaa köyhyys sen kaikissa muodoissa kaikkialta.

Poistaa nälkä, saavuttaa ruokaturva, parantaa ravitsemusta ja edistää kestävää maataloutta.

Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaikenikäisille.

Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet.

Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo sekä vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia ja mahdollisuuksia.

Varmistaa veden saanti ja kestävä käyttö sekä sanitaatio kaikille.

Varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uuden-aikainen energia kaikille.

Edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.

Rakentaa kestävää infrastruktuuria sekä edistää kestävää teollisuutta ja innovaatioita.

Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä.

Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat.

Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.

Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan.

Säilyttää meret ja merten tarjoamat luonnonvarat sekä edistää niiden kestävää käyttöä.

Suojella maa-ekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävää käyttöä; edistää metsien kestävää käyttöä; taistella aavikoitumista vastaan; pysäyttää maaperän köyhtyminen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen.

Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla.

Tukea vahvemmin kestävä kehityksen toimeenpanoa ja globaalia kumppanuutta.

Helsingin kaupunkistrategian tavoitteet

Viihtyisä ja turvallinen

Lisäämme Helsingin viihtyisyyttä ja parannamme turvallisuutta.

Hyvinvoiva ja terveellinen

Hyvinvointia ja terveyttä kaikille helsinkiläisille.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnista huolehtiva

Huolehdimme lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja ehkäisemme syrjäytymistä.

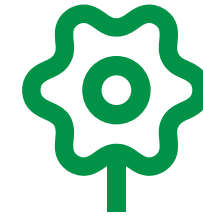
Liikunnallinen ja aktiivinen

Kaupunkilaisten liikunnasta edistetään.

Kaupunki-rakenteeltaan toimiva

Kaupunkirakenteen kehityksessä huolehditaan saavutettavuudesta ja toimivuudesta.

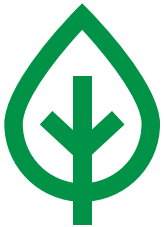
Elinvoimainen

Helsingin houkuttelevuutta ja elinvoimaisuutta lisätään.

Luonnoltaan monimuotoinen

Turvaamme kaupunki- ja meriluonnon monimuotoisuuden.

Hiilineutraali

Kehitämme Helsinkiä ekologisesti kestäväksi ja hiilineutraaliksi.

Asukaslähtöinen ja osallistava

Helsinkiä kehitetään asukaslähtöisesti ja avoimesti.

Digitaalinen

Hyödynnämme digitaalisuuden mahdollisuudet.

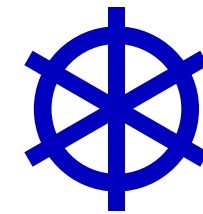
Oppiva

Mahdollistamme elinikäisen oppimisen.

Yritys-myönteinen

Helsingin yritysmyönteisyyttä kehitetään.

Vastuullisesti johdettu

Helsinkiä johdetaan vastuullisesti ja henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan.

Taloudellisesti kestävä

Helsingin taloutta hoidetaan vastuullisesti, kestävästi ja tuottavasti.

Helsinki ja kestävän kehityksen tavoitteet

Kestävän kasvun turvaaminen

Uudistuvat palvelut

Vastuullinen taloudenpito

Kestävän kasvun turvaaminen

Viihtyisä ja turvallinen

Tavoite:

Lisäämme Helsingin viihtyisyyttä ja parannamme turvallisuutta.

- Jokainen tuntee olonsa turvalliseksi Helsingissä.
- Asukkaat ovat tyytyväisiä asuinympäristöönsä.

Mittarit:

Koettu turvallisuus

Rikoksilla oirehtivien nuorten määrä

Asukastyytyväisyys

- Jatkamme kaupunkitasoista turvallisuussuunnittelua paikallisen turvallisuussuunnittelun periaatteiden mukaisesti. Helsingin turvallisuuskehityksestä tuotetaan ajantasaista tietoa.
- Lisäämme helsinkiläisten tietoisuutta liukastumisen ja koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisemisestä ja kehitämme niistä aiheutuvan sairaanhoidon tarpeiden seuranta. Liukastumisen ja koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisemisen toimintasuunnitelma laaditaan ja otetaan käyttöön.
- PAKKA-toimintamallin avulla ehkäistään päihteiden käytön haittoja kunnan ennaltaehkäisevän päihdetyön toimijoiden, valvontaviranomaisten sekä vähittäismyyntin ja anniskeluelinkeinojen toimijoiden yhteistyönä.
- Vahvistamme kaupunginosien omaleimaisuutta täydennysrakentamisen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelun ja luonnonhoidon keinoin. Toiminnallista kävely-ympäristöä tuetaan suunnitteluratkaisuin, esimerkiksi asemanseuduilla. Kaupunkielämää ja kävelyä koskevaa tietopohjaa vahvistetaan.
- Asukkaiden vaikutusvaltaa elinympäristönsä asioihin kasvatetaan hyödyntämällä laajasti osallisuuden menetelmiä ja kutsumalla asiakkaita ja sidosryhmiä mukaan palveluiden kehittämiseen.
- Liikenneturvallisuutta parannetaan liikenneturvallisuuden ohjelmaa toteuttamalla.

Kestävän kasvun turvaaminen

Hyvinvoiva ja terveellinen

Tavoite:

Hyvinvointia ja terveyttä kaikille helsinkiläisille.

- Hyvinvointi- ja terveyserot kapenevat.
- Alueiden välinen eriytyminen vähenee.
- Eriarvoisuus vähenee kaikissa väestöryhmissä.
- Kaikilla on hyvä, virikkeellinen, terveellinen, laadukas ja kokemusrikas elämä.

Mittarit:

Koettu terveys
Ennalta ehkäisevän toiminnan vaikuttavuus
Alueiden eriytymisen indeksi
Huono-osaisuusindeksi
4-vuotiaiden lasten ylipaino
Koettu elämänlaatu

- Lihavuuden ehkäisy ja hoidon toimenpideohjelma (Sutjakka Stadi) ja ravitsemushoidon neuvottelukunta jatkavat kaupungin toiminnan kehittämistä. Kaikkien väestöryhmien ylipainoon puututaan muun muassa perheiden terveysneuvontaa kehittämällä (Neuvokas perhe -menetelmä), ravitsemusosaamisen vahvistamisella kouluissa, ryhmätoiminnalla (Terve elämä -ryhmät), digitaalisten palveluiden kehittämisellä sekä lisäämällä ikääntyneitä hoitavan henkilökunnan ravitsemusosaamista.
- Edistämme terveellisiä elämäntapoja tukemalla ihmisten mahdollisuuksia suun terveydenhuollon ylläpitoon ja parantamiseen. Kohderyhmänä ovat erityisesti pienet lapset ja ikääntyneet.
- Savuton Helsinki -ohjelma jatkaa toimintaa ja edistää savuttomia ja nikotiinittomia arkiympäristöjä. Kehitämme ennaltaehkäiseviä toimintamalleja lasta odottaviin perheisiin. Koululaisille järjestetään hyvinvointiviikkoja ja käytetään perheiden elintapaohjauksen tueksi kehitettyä Neuvokas perhe -menetelmää tupakoinnin ja päihteiden käytön ehkäisemiseksi.
- Psykiatria- ja päihdepalveluissa vahvistetaan palvelujen saatavuutta ja asiakkaan arjessa selviytymistä lisäämällä liikkuvaa ja matalan kynnyksen toimintaa sekä ottamalla käyttöön sähköisiä palveluja.
- Kehitämme proaktiivisen terveyshyötyarvio-työkalun.
- Lapsiperheköyhyyttä vähennetään vahvistamalla neuvolan, oppilashuollon, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön yhteistä työtä. Tuotetaan tilasto- ja tutkimustietoa Helsingin lapsiperheköyhyydestä verrattuna muuhun pääkaupunkiseutuun.
- Koulujen ja varhaiskasvatuksen myönteisen erityiskohtelun laskentamalleja kehitetään ja vaikutuksia arvioidaan.
- Koulutustakuuta toteutetaan siten, että nuorilla on katkeamaton opinpolku perusopetuksesta toiselle asteelle sekä mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen.
- Osaamiskeskustoimintaa jatketaan. Osaamiskeskus yhdistää kuntoutuksen, koulutuksen ja työllistymisen palvelut helsinkiläisille aikuisille maahanmuuttajille.

Kestävän kasvun turvaaminen

Lasten ja nuorten
hyvinvoinnista huolehtiva

Tavoite:

Huolehdimme lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja ehkäisemme syrjäytymistä.

- Nuorten syrjäytymiskierre katkeaa ja jokainen nuori pidetään mukana.
- Lasten ja nuorten mielenterveys paranee.
- Jokaisella lapsella ja nuorella on harrastus.

Mittarit:

Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret

Ilman opiskelupaikkaa jääneet peruskoulun päättäneet

Lasten ja nuorten psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi (mielialaongelmat ja yksinäisyys)

Lasten ja nuorten osuus, joilla on harrastus

- Toteutamme kiusaamisen vastaista ohjelmaa.
- Etsimme Me-koulukehittämisellä ratkaisuja siihen, kuinka koulu voisi entistä paremmin vahvistaa oppilaiden pärjäämistä koulun jälkeisessä maailmassa. Kokeilu aloitetaan Mellunmäestä, Malmilta ja Kannelmäestä.
- Tarjoamme perheille varhaisen vaiheen tukea.
- Kehitämme uusia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ulkomaalaistaustaisten nuorten koulutus- ja työllistymismahdollisuuksien edistämiseksi.
- Vahvistamme yli 12-vuotiaille lapsille ja nuorille päihde- ja mielenterveystyön palveluja ja toimintamalleja. Riskiryhmässä olevat nuoret kiinnitetään hoitopolkuihin.
- Vahvistamme nuorille tarjottavia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystalvveluja kuten liikkuvaa mielenterveystyötä.
- Lisäämme yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta edistävää harraste- ja vapaa-ajan toimintaa kouluihin ja muihin lasten ja perheen arkiympäristöihin.
- Kulttuurin ja liikunnan palveluista koostuva helppokäyttöinen palvelutarjotin tuotetaan peruskouluille ja päiväkodeille kahdella Helsingin alueella, Malminkartanossa/ Kannelmäessä ja Vuosaaressa.
- Tuomme kulttuuripalveluita osaksi perhekeskuksia ja varhaiskasvatusta. Tavoitteena on tavoittaa yksi kokonainen ikäluokka vanhempineen ja järjestää kuntouttavaa toimintaa kohdennetulle ryhmälle.
- Tarjoamme nuorille sopivat digitaaliset tuki- ja neuvontapalvelut ja tietoa kaupungin harrastus- ja kulttuuritoiminnasta.

Kestävän kasvun turvaaminen

**Liikunnallinen
ja aktiivinen**

Tavoite:

Kaupunkilaisten liikkumista edistetään.

- Yhä useampi lapsi ja nuori liikkuu terveytensä kannalta riittävästi.
- Jokaisella lapsella ja nuorella on liikuntaharrastus.
- Liikkuminen lisääntyy ja terveydelle haitallinen, liiallinen istuminen vähenee.

Mittarit:

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky
Vapaa-ajan liikuntaa harrastavat
Kaupunkilaisten liikkuminen

- Kaikki Helsingin varhaiskasvatustyksiköt ovat valtakunnallisen Ilo kasvaa liikkuen -ohjelman piirissä vuoden 2021 loppuun mennessä.
- Liikkuminen on mukana kaikissa leikkipuistojen eri-ikäisten lasten toiminnoissa.
- Liikkuva opiskelu -ohjelma laajenee kolmesta pilottilukiosta kuuteen lukioon luku-vuonna 2019–2020.
- Liikkuva opiskelu -ohjelma laajenee ammatilliseen koulutukseen kaikille Helsingin viidelle kampukselle vuoden 2019 loppuun mennessä.
- Koulujen pihoja kehitetään liikkumiseen innostaviksi. Pihojen toiminnallisuuden ja monikäyttöisyyden tila kartoitetaan. Kymmenen koulunpihan liikkumisolosuhteita parannetaan vuodelle 2019 myönnetylle lisärahoituksella.
- Liikunnallista harrastustoimintaa järjestetään yhä useammassa koulussa.
- Edistämme kävelyä ja pyöräilyä: pyöräliikenteen edistämishjelma päivitetään, rakennetaan 3 000 uutta pyörätelinettä yleisille katualueille sekä 75 km kanta-kaupungin pyöräliikenneverkkoa.
- Liikkumissopimuksen käyttöä kotihoidossa laajennetaan siten, että vähintään 70 %:lle säännöllisen kotihoidon asiakkaista on tehty liikkumissopimus.

Kestävän kasvun turvaaminen

**Kaupunki-
rakenteeltaan
toimiva**

Tavoite:

Kaupunkirakenteen kehityksessä huolehditaan saavutettavuudesta ja toimivuudesta.

- Toimivat asuntomarkkinat.
- Toimiva kaupunki sekä tiivis ja toiminnallisesti sekoittunut kaupunkirakenne.
- Raidejoukkoliikenteen määrä ja osuus kasvavat.
- Keskustan vetovoimaisuus, viihtyisyys ja toimivuus paranevat.

Mittarit:

Valmistuneiden asuntojen määrä sekä hallinta- ja rahoitusmuoto
Saavutettavuus asukkaiden näkökulmasta
Uusien asukkaiden sijoittuminen raideliikenteen piiriin
Keskusta-alueella oleskelevien ja vierailevien määrä

- Helsingin vuotuinen asuntotuotantotavoite nousee 7000 asuntoon asumisen ja siihen liittyvän maankäytön (AM) ohjelman mukaisesti.
- Valmistuvien asuntojen hallintamuotojakaumassa tavoitellaan sitä, että asunnoista 25 % on Ara-vuokra-asuntoja eli omakustannusperiaatteella toimivien asuntoyhtiöiden omistamia kohtuuhintaisia asuntoja, 30 % välimuodon asuntoja, kuten Hitas- ja asumisoikeusasuntoja ja 45 % vapaarahoitteisia vuokra- ja omistusasuntoja, joiden hintataso määräytyy markkinoilla.
- Uusi Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma (MAL 2019) valmistuu. Suunnitelmassa kuvataan, miten seutua kehitetään maankäytön, asumisen ja liikenteen osalta vuosina 2019–2050.
- Kaupunki selvittää ydinkeskustan viihtyisyyttä ja toiminnallisuutta edistävän kävelykeskustan merkittävämmän laajentamisen sekä keskustan läpiajoliikennettä ja satamien raskasta liikennettä katutilassa vähentävän maanalaisen kokoojakadun edellytykset.

Kestävän kasvun turvaaminen

**Elin-
voimainen**

Tavoite:

Helsingin houkuttelevuutta ja elinvoimaisuutta lisätään.

- Helsinki on viihtyisä ja houkutteleva kaupunki matkailijoille ja kongressien järjestämiseen.
- Helsinki on viihtyisä ja houkutteleva kaupunki kansainvälisille yrityksille ja osaajille.

Mittarit:

Hotelliyöpymisten määrä

Kongressien ja kongressivieraiden määrä

Työperäinen maahanmuutto, työllisten osuus tulomuuttajista ja Suomen kansalaisten aivovienti

- Helsinkiin luodaan saaristoa hyödyntävä, kansainvälinen julkisen taiteen Helsinki Biennaali.
- Helsingille laaditaan kestävän turismin ohjelma.
- Mahdollistetaan kansainvälisten suurtapahtumien järjestäminen Helsingissä.
- Keskeisissä kohdekaupungeissa toteutetaan valittujen teemojen ympärille rakentuvia Helsinki-tapahtumia.
- Alueellisia pääkonttoreita ja muita ulkomaisia investointeja Helsinkiin tavoitellaan yhteistyössä Helsingin seudun elinkeinoyhtiön Helsinki Business Hubin kanssa.
- Hiljattain pääkaupunkiseudulle tulleet maahanmuuttajat sekä yrityksiä ja työnantajia ulkomaiseen työvoimaan ja sen rekrytointiin liittyvissä kysymyksissä palveleva International House Helsinki (IHH) -toimintamalli vakinaistetaan.
- Kaupungin englanninkielisiä palveluita lisätään.

Kestävän kasvun turvaaminen

**Luonnoltaan
monimuotoinen**

Tavoite:

Turvaamme kaupunki- ja meriluonnon monimuotoisuuden.

- Helsinki vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.
- Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan.
- Luonnonsuojeluohjelmaa toteutetaan ja metsäverkostoa vahvistetaan.
- Helsingin pienvesien ja rannikkovesien tilaa parannetaan.
- Viherpinta-alaa lisätään kaupunkirakenteessa.

Mittarit:

Viikimäen jätevedenpuhdistamon typpipäästöt mereen
Viikimäen jätevedenpuhdistamon fosforipäästöt mereen
Helsinkiläisten vedenkulutus
Helsingin edustan merialueen ekologinen tila
Luonnonsuojelualueiden osuus maa-alasta

- Perustamme 47 uutta luonnonsuojelualueutta vuosina 2015–2024.
- Kehitämme viheralueiksi kaavoitetuille alueille rakentamisen kompensointitapoja esimerkiksi ennallistamalla luontokohteita muualla kaupungissa.
- Kansallinen kaupunkipuisto -hankkeesta tehdään päätös kulu-
van valtuustokauden aikana.
- Vähennämme sekaviemäriverkostojen osuutta koko viemäri-
verkostossa ja edistämme ylivuotovesien luonnonmukaista
hallintaa esimerkiksi suodattamisen ja kosteikkojen avulla.
- Helsingin rantojen ja saariston suunnittelussa ja käytössä huo-
mioidaan aina herkkä saaristoluonto, Itämeren suojele ja kult-
tuuriperinnön asettamat vaatimukset.
- Luonnonhoidon suunnittelussa huomioidaan vesien-
suojelun kannalta tärkeät pienvedet, ojat ja kosteikot.
- Vähennämme teollisten lannoitteiden käyttöä puisto- ja viher-
alueilla.
- Helsinki tuo Itämeri-näkökulman esille kansainvälisessä yhteis-
työssä.

Kestävän kasvun turvaaminen

Tavoite:

Kehitämme Helsinkiä ekologisesti kestäväksi ja hiilineutraaliksi.

- Liikenteen CO₂-päästöt vähenevät 69 % vuoteen 2035 mennessä ja terveydelle haitalliset päästöt vähenevät.
- Rakennuskannan CO₂-päästöt vähenevät 82 % vuoteen 2035 mennessä.
- Siirrytään kiertotalouden mukaiseen uuteen talousmalliin.
- Helsinki on maailman paras testialue älykkäille ja puhtaille ratkaisuille.
- Kaupungin omistaman energiayhtiö Helen Oy:n kehitysohjelma vastaa energiantuotannon päästövähennyksistä.
- Hiilinielujen määrä kasvaa ja loput päästöistä kompensoidaan

Mittarit:

Helsingin kasvihuonekaasupäästöt (kokonaispäästöt ja asukaskohtaiset päästöt)
Pyöräliikenteen määrä automaattilaskentapisteissä
Ilmanlaatu valituissa mittauspisteissä (NO₂, PM₁₀)

Toteutamme Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman 147:ää toimenpidettä, kuten:

- parannamme joukkoliikenteen palvelutasoa ja raideliikenneverkon kattavuutta
- laadimme energiarenessanssiohjelman lähiöiden ja yksityisen vanhan rakennuskannan peruskorjaamisesta energiatehokkaalla tavalla
- laadimme kiertotalouden ja jakamistalouden tiekartan
- laadimme Smart&Clean-kasvun toimenpideohjelman
- hyödynnämme sähkön ja lämmön kysyntäjoustoa
- hyödynnämme uusien tonttien kaavoituksessa ja toteutuksessa kehittämäämme viherkerroinmenetelmää riittävän tontti-kohtaisen viherrakenteen varmistamiseksi.

Uudistuvat palvelut

Asukaslähtöinen ja osallistava

Tavoite:

Helsinkiä kehitetään asukaslähtöisesti ja avoimesti.

- Edistetään osallistavaa toimintatapaa ja osallistavaa kulttuuria.
- Palvelujen asiakaskokemus paranee.
- Nopeampi ja ketterämpi toimintakulttuuri asukkaiden näkökulmasta.
- Sukupuolten tasa-arvo on läpäisevä periaate kaikessa kaupungin toiminnassa.

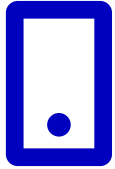
Mittarit:

Osallistuvan budjetoinnin äänestysprosentti
Asukasosallisuuden toteutuminen toimialoilla
Asiakaskokemus ja palvelutyytyväisyys
Toimintakulttuurin muutos

- Osallistuvassa budjetoinnissa kaupunki avaa vuosittain noin 4,4 miljoonaa euroa kaupunkilaisten ideoiden toteuttamiseen. Aloitteiden keruussa ja äänestyksessä käytetään digitaalista alustaa. Asukkaat saavat digitaalisen alustan käyttöön opastusta kaupungin eri palvelupisteissä.
- Kouluissa ja oppilaitoksissa toimivat oppilaskunnat.
- Ruuti-toiminta tarjoaa nuorille osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.
- Asiakaspalautetta ja kehittämisideoita kerätään kaupungin palautekanavassa sekä Kerro kantasi- ja Kerro kartalla -palveluissa.
- Toteutamme monikanavaisen 24/7-asiakaspalvelun.
- Kehitämme tila- ja resurssipalveluja sekä Helsinki Appia.
- Kehitämme digitaalisia osallistumisalustoja kokonaisuutena, joka tarjoaa kaupunkilaisille helposti löydettävät ja yhdenmukaiset osallistumisen kanavat.
- Asukastilaisuuksia järjestetään ja asukkaita osallistetaan palvelujen ja palveluverkon kehittämiseen erilaisissa ideariihissä.
- Käynnissä on tasa-arvohanke, jossa valituille palveluille toteutetaan sukupuoli-vaikutusten arviointi.

Uudistuvat palvelut

Digitaalinen

Tavoite:

Hyödynnämme digitaalisuuden mahdollisuudet.

- Helsinki panostaa vahvasti sähköisiin palveluihin ja kehittää digitaalisia ratkaisuja.
- Helsinki on maailman johtava kaupunki julkisen tiedon avaamisessa.

Mittarit:

Käyttäjättyytyväisyys kaupungin digitaalisiin palveluihin ja digikuilun mitta

Digitaalisten palveluiden kehitys

Avointen sisäisten ja ulkoisten rajapintojen määrä

- Mahdollistamme kaikille helsinkiläisille matalan kynnyksen pääsyn verkkoon ja digitaalisiin palveluihin kirjastojen asiakastietokoneilta.
- Kirjastoissa tuetaan kansalaisten tietoyhteiskunta- ja digitaitoja tarjoamalla opastusta ja tukea digitaalisten palveluiden käyttöön yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Väestöryhmien erot tunnistetaan ja palveluita kohdennetaan erityistä tukea tarvitseville ja korkean riskin kohderyhmille.
- Kaupungin palveluiden yhteinen käyttäjäprofiilitietokanta ja luvitusratkaisu toteutetaan.
- Kehitämme digitaalisen palvelumuotoilun tukea ja työkaluja.
- Laadimme datastrategian.
- Määrittelemme datan ja tekoälyn eettiset periaatteet.
- Määrittelemme Data- ja IoT-alustan ja tavoitearkkitehtuurin.
- Otamme käyttöön tietomallipohjaisen tietovarannon, palvelualustan ja työkalupakin.
- Hyödynnämme robotisaatiota.
- Kehitämme Helsinki Region Infoshare -palvelua (HRI) avoimen datan clearing house -palveluna.

Uudistuvat palvelut

Oppiva

Tavoite:

Mahdollistamme elinikäisen oppimisen.

- Varhaiskasvatuksen osallistumisaste nousee.
- Varhaiskasvatuksessa panostetaan laatuun.
- Vanhemmat valitsevat lähikoulun.
- Jokaisella helsinkiläisellä on mahdollisuus saavuttaa potentiaalinsa oppimisessa.

Mittarit:

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste

Varhaiskasvatuksen laatu

Lähikoulun valinneiden osuus

PISA-tulokset

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen valtakunnalliset oppimistulokset

Ylioppilaskirjoitusten tulokset

- Tarjoamme maksutonta varhaiskasvatusta 5-vuotiaille 4 tuntia päivässä.
- Englanninkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen paikkamäärä kaksinkertaistetaan asteittain.
- Helsinkiläisten kielitaitoa monipuolistetaan lisäämällä kielikylpy- ja kielirikasteista esiopetusta ja opetusta.
- Ensimmäisen vieraan kielen opetus aloitetaan jo ensimmäiseltä luokalta.
- Kiinan kielen opetusta lisätään perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa.
- Maahanmuuttajien kouluttautumista tuetaan toteuttamalla maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelmaa.
- Muodostetaan rakennusalan osaamiskeskittymä Myllypuroon.
- Edistetään urheiluosaamisen keskittymää, Urhea-kampusta, Mäkelänrinteen lukion yhteyteen.
- Laajennetaan proaktiivista Lapsen opintopolku -hanketta: lapselle tarjotaan ilta-päiväkerhon lisäksi myös esiopetuspaikkaa ja koulupaikkaa.

Uudistuvat palvelut

**Yritys-
myönteinen**

Tavoite:

Helsingin yritysmyönteisyyttä kehitetään.

- Helsinki on paras kaupunki yrityksille.
- Yksityisen sektorin työpaikkamäärä kasvaa vähintään yhtä nopeasti kun kaupungin asukasluku.

Mittarit:

Yritysten halukkuus suositella Helsinkiä sijaintipaikkana

Yksityisen sektorin kokoaikaisten työpaikkojen määrän kasvu suhteessa asukasluvun kasvuun

- Koko kaupunkia kehitetään alustana kokeiluille ja uutta luovalle elinkeinotoiminnalle. Toteutetaan hankkeita esimerkiksi älykkäistä oppimisympäristöistä, älyliikenteestä ja ilmanlaadun mittauksesta.
- Tuemme yritysekosysteemejä ja -klustereita tarjoamalla monipuolisia sijaintimahdollisuuksia hyvin saavutettavilla alueilla.
- Kehitämme yritysluotsien toimintaa ja lisäämme vuorovaikutusta kaupungin ja yritysten välillä nostamalla yritysneuvonnan kapasiteettia.
- Kasvuyrityskeskittämistä kehitetään muun muassa peli- ja kiertotaloudessa, vesihuollossa, kestävässä rakentamisessa, urbaanissa ruoantuotannossa ja liikkumisessa.
- Jatkamme Maria 0-1 -alueen kehittämistä Pohjois-Euroopan suurimmaksi kasvu-yrityskampukseksi.
- Meilahden kampuksen asemaa kansainvälisesti merkittävänä terveysalan innovaatio- ja liiketoimintaympäristönä vahvistetaan.
- Kaupunki edistää työllistymistä yksityiselle sektorille etsimällä yrityskoordinaattoritoiminnalla uusia työllistymismahdollisuuksia sekä myöntämällä yrityksille Helsinkiä.

Uudistuvat palvelut

**Vastuullisesti
johdettu**

Tavoite:

Helsinkiä johdetaan vastuullisesti ja henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan.

— Erinomainen ihmisten johtaminen.

Mittarit:

Henkilöstökokemus ja johtaminen

- Kehitämme työn tekemisen muotoja, työympäristöä ja toimintakulttuuria osaamisen, johtamisen ja työhyvinvoinnin näkökulmasta.
- Kaupungintalon aula avataan henkilöstön työntekoon ja vuorovaikutukseen kaupunkilaisten kanssa.
- Sovellamme palvelumuotoilua henkilöstökehittämisessä.
- Edistämme henkilöstön osallistumisen käytäntöjä sekä mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhönsä esimerkiksi innovaatiokilpailuin.
- Johtamista ja toimintakulttuuria muutetaan vahvistamalla sisäisen viestinnän prosesseja, työkaluja ja käytäntöjä.

Vastuullinen taloudenpito

**Taloudellisesti
kestävä**

Tavoite:

Helsingin taloutta hoidetaan vastuullisesti, kestävästi ja tuottavasti.

- Kokonaistuottavuus kasvaa 0,5 % vuodessa.
- Kokonaisinvestoinnit on mitoitettu tasolle, joka kyetään rahoittamaan tulorahoituksella.
- Mahdollisimman moni pääsee kiinni työelämään ja työllisyysaste vahvistuu.
- Lainakanta asukasta kohden ei kasva.
- Yhteisöveron jako-osuus nousee yli 30 % tasolle kuluvalle valtuustokaudella.
- Helsingin yksikkökustannukset ovat muiden Suomen suurten kaupunkien keskiarvon tasolla.

Mittarit:

Taloudellinen kokonaistuottavuus
Investointien tulorahoitusprosentti
Työttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys
Työllisyysaste
Lainakanta/asukas
Yhteisöveron jako-osuus
Kassan riittävyys, päivää
Yksikkökustannukset (€) toimialojen palveluissa

- Helsinki mitoittaa toimintamenoja niin, että kaupungin kasvun luomat tarpeet ja kustannustason muutos otetaan huomioon.
- Kaupunkikonsernia johdetaan ja kehitetään kaupungin ja sen määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamana kokonaisuutena kokonaistaloudellisesti.
- Kaupungilla on monia nuorille, maahanmuuttajille ja vajaatyökykyisille suunnattuja työttömyyden vähentämiseen tähtäviä palveluja.
- Kehitämme yritysten toimintaympäristöä, edistämme kaupunkilaisten työllistymistä ja mahdollistamme kestävä ja osaamiseen perustuvan taloudellisen kasvun.
- Tuhansia palkkatuki-, oppisopimuskoulutus- ja työkokeilumahdollisuuksia tarjotaan työllisyysneuvonnan toimenpiteinä, työllisyyskehityksiä ja nuorten kesätyömahdollisuuksia tuetaan sekä osallistutaan uudelleen työllisyyttä edistäviin ostopalvelukokeiluihin.
- Helsinki huolehtii rakennetun omaisuuden kunnosta ja hillitsee siten korjausvelan kasvua.
- Edistämme kiinteistöveron pohjana olevien tietojen tarkentamista ja päivittämistä, jotta verotus toteutuisi mahdollisimman oikeudenmukaisesti.

